

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPP-VIII.054.1.2026
Warszawa, 30 marca 2026 r.

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 14759 Pana Posła Dariusza Mateckiego

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 14759 Pana Posła Dariusza Mateckiego w sprawie finansowania projektów związanych z wdrażaniem Zielonego Ładu w Polsce w 2025 r. Minister Finansów i Gospodarki uprzejmie przekazuje następujące wyjaśnienia otrzymane z zaangażowanych resortów.

Ad 1-3.

Odpowiadając na powyższe pytanie pragnę wskazać, że zgodnie z art. 174 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ Minister Finansów sprawuje ogólną kontrolę realizacji dochodów i wydatków budżetu państwa. Podstawą prawną do zbierania danych o dochodach i wydatkach budżetu państwa jest rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.² Wydatki budżetowe są klasyfikowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych³ oraz według części budżetowych⁴ ustanowionych, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia przejrzystości gospodarowania środkami publicznymi.⁵ W powyższym rozporządzeniu nie została wyodrębniona podziałka klasyfikacyjna dla wydatków budżetu państwa pozwalająca na identyfikację wydatków na realizację projektów, programów i inwestycji związanych z wdrażaniem Zielonego Ładu, o których mowa w ww. interpelacji poselskiej. W konsekwencji te wydatki mogą występować u wielu dysponentów środków publicznych i u każdego z nich mogą być ujmowane w różnych podziałkach klasyfikacji.

Minister Energii w przekazanych materiałach wskazał, że w 2025 r. nie planował i nie ponosił wydatków na realizację projektów związanych z wdrażaniem Zielonego Ładu w Polsce, w zakresie budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich, w tym również Funduszu Sprawiedliwej Transformacji i Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności. Zadania Instytucji Pośredniczącej oraz Instytucji Odpowiadającej za realizację Inwestycji sektora energii, realizujące ww. wydatki, pozostały w Departamencie Funduszy

¹Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.

² Dz. U. poz. 133, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. Zm.

⁴ rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 1185)

⁵ art. 114 ustawy o finansach publicznych

Europejskich w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Minister Energii stwierdza, że w odniesieniu do finansowania projektów związanych z wdrażaniem Zielonego Ładu w Polsce w 2025 r. głównym podmiotem finansującym transformację ciepłownictwa jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Inwestycje pozwalają obniżyć koszty wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz poprawiać niezawodność i jakość usług ciepłowniczych.

Minister Klimatu i Środowiska wskazał, że pojęcie Europejskiego Zielonego Ładu, wprowadzone oficjalnie w 2019 roku, stanowi w rzeczywistości ramy dla szerokiego zbioru regulacji oraz inicjatyw pozalegisacyjnych, z których znaczna część funkcjonowała w obiegu prawnym i politycznym na długo przed ogłoszeniem tej strategii. W praktyce występuje nierozzerwalna więź między działaniami podejmowanymi na szczeblu krajowym a celami unijnymi, co sprawia, że próba ich rozdzielenia jest bezcelowa i sztuczna.

Kluczowe projekty ukierunkowane na poprawę jakości powietrza, systemowe oszczędzanie energii czy niezbędną modernizację sieci energetycznych stanowią fundament polskiej polityki środowiskowej. Realizacja priorytetów krajowych nierzadko jest tożsama z wypełnianiem założeń rozwiązań prezentowanych dziś jako Europejski Zielony Ład. Nie sposób więc oderwać programów realizujących krajowe priorytety środowiskowe i energetyczne od działań dotyczących Europejskiego Zielonego Ładu.

Mając powyższe na uwadze, przedstawiam w odpowiedzi informacje na temat **programów realizujących polskie priorytety polityki energetycznej i środowiskowej**. Część z nich realizuje jednocześnie założenia polityk europejskich w tym zakresie. Informacje zostały przedstawione w podziale na trzy źródła finansowania:

1. Fundusze Unii Europejskiej – w szczególności programy krajowe polityki spójności;
2. (FEnIKS, FEPW) oraz Krajowy Plan Odbudowy (KPO); Fundusz Modernizacyjny;
3. Środki krajowe – NFOŚiGW.

Chcąc zapewnić porównywalność danych, jako wspólną miarę dla wszystkich źródeł Minister Klimatu i Środowiska poniżej wykazał środki wypłacone beneficjentom w 2025 r. Dla programów UE (FEnIKS, FEPW, KPO) przedstawiono także wartość podpisanych w 2025 r. umów o dofinansowanie.

I. Fundusze Unii Europejskiej

a. Fundusz Spójności i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Programy polityki spójności FEnIKS 2021–2027 (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko) oraz FEPW 2021–2027 (Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej) tworzą komplementarny strumień wsparcia współfinansowany ze środków FS i EFRR, ukierunkowany m.in. na realizację celów Europejskiego Zielonego Ładu.

W 2025 r. w obszarach związanych z EZŁ, za które odpowiada Minister Klimatu i Środowiska, podpisano umowy o dofinansowanie o łącznej wysokości wkładu UE **ok. 11 mld zł**.

▪ **Efektywność energetyczna**

Cel działania: Zmniejszenie zużycia energii i emisji poprzez termomodernizację budynków, wymianę źródeł ciepła na niskoemisyjne oraz wdrażanie OZE w sektorze mieszkaniowym i publicznym.

- Środki zakontraktowane: **ok. 5.9 mld zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 3,05 mld zł**

▪ **Adaptacja do zmian klimatu**

Cel działania: Zwiększenie odporności na upały, ulewę i susze poprzez rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury i zintegrowane zarządzanie wodami opadowymi oraz inwestycje w systemy bezpieczeństwa.

➤ Środki zakontraktowane: **ponad 2,25 mld zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 113 mln zł**

▪ **Gospodarka wodno-ściekowa**

Cel działania: Spełnienie wymogów prawa UE przez aglomeracje oraz poprawa jakości wód poprzez modernizację oczyszczania ścieków i sieci kanalizacyjnych.

➤ Środki zakontraktowane: **1,12 mld zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 275 mln zł**

▪ **Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym**

Cel działania: Zwiększenie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenie wytwarzania odpadów dzięki rozwojowi selektywnej zbiórki i instalacji przetwarzania zgodnie z hierarchią postępowania.

➤ Środki zakontraktowane: **ponad 183 mln zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 38 mln zł**

▪ **Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury**

Cel działania: Zachowanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej oraz poprawa łączności ekologicznej, także w przestrzeniach zurbanizowanych.

➤ Środki zakontraktowane: **ponad 831 mln zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 69 mln zł**

▪ **Infrastruktura energetyczna**

Cel działania: Zwiększenie niezawodności sieci elektroenergetycznych, integracja OZE oraz rozwój nowoczesnych systemów zarządzania energią.

➤ Środki zakontraktowane: **215,5 mln zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 87 mln zł**

▪ **Woda do spożycia**

Cel działania: Poprawa jakości i bezpieczeństwa dostaw wody pitnej oraz ograniczanie strat wody w systemach przesyłowych.

➤ Środki zakontraktowane: **ponad 700 mln zł**

➤ Środki wypłacone: **ok. 38 mln zł**

b. Krajowy Plan Odbudowy i Wzmocnienia Odporności (KPO)

Łączna wartość umów podpisanych w 2025 r. w ramach naborów KPO wskazanych powyżej to 70,585 mld zł (5,745 mld dotacji i 64,84 mld zł w części pożyczkowej):

Inwestycje dotacyjne

▪ **B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych**

Cel inwestycji: zmniejszenie energochłonności i emisji związanych z wytwarzaniem ciepła przez wymianę lub modernizację źródeł ciepła oraz optymalizacja gospodarki ciepłno-energetycznej w ciepłownictwie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

- W 2025 roku zakończono nabór na kwotę **640 mln zł**. Obecnie trwa ocena wniosków
- Środki wypłacone: **ponad 31,11 mln zł**

- **B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru**

Cel inwestycji: transformacja polskiej gałęzi gospodarki wodorowej poprzez wybudowanie na terenie Polski instalacji do produkcji wodoru RFNBO i wodoru niskoemisyjnego i redukcja wykorzystania surowców kopalnych, zastępowanie wysokoemisyjnych źródeł wytwarzania energii, oraz zastępowanie paliw konwencjonalnych w transporcie poprzez budowę instalacji do produkcji wodoru RFNBO lub wodoru niskoemisyjnego (m.in. elektrolizerów oraz infrastruktury towarzyszącej) o łącznej mocy co najmniej 315 MW.

- Zakontraktowano kwotę **ponad 2,11 mld zł**
- Środki wypłacone: **prawie 50,5 mln zł**

- **E1.1 Wzrost wykorzystania transportu przyjaznego dla środowiska**

Cel inwestycji: Uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie zakupu, leasingu lub wynajmu długoterminowego zeroemisyjnych pojazdów elektrycznych kategorii M1, M2 oraz N1.

- Zawarto umowy na łączną kwotę wsparcia **ponad 120 mln zł**
- Środki wypłacone: **ponad 80,71 mln zł**

- **G1.2.3 Sieci przesyłowe i inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna**

Cel inwestycji: rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej pod kątem odbioru energii elektrycznej z dużych odnawialnych źródeł energii na północy Polski oraz zastosowanie nowoczesnych technologii cyfrowych służących rozwojowi rynku energii elektrycznej z uwzględnieniem rozwoju źródeł rozproszonych OZE.

- Podpisano umowy na kwotę **ponad 2,36 mld zł**
- Środki wypłacone: **ponad 2,6 mln zł**

- **G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej**

Cel inwestycji: wsparcie budowy, modernizacji, rozbudowy i cyfryzacji sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich, w sposób umożliwiający podłączanie nowych odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz zapewniający bezpieczną, efektywną i elastyczną pracę systemu elektroenergetycznego.

- Zakontraktowano kwotę **ponad 1,14 mld zł**
- W 2025 r. nie wypłacano środków

Inwestycje pożyczkowe

- **G3.1.4 - Wsparcie krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki)**

Cel inwestycji: wsparcie zielonych rozwiązań ukierunkowanych na usprawnianie procesów energetycznych prowadzących do poprawy efektywności sieci i większej racjonalizacji zużycia energii wraz z inwestycjami w OZE oraz zmniejszenie zależności od paliw kopalnych i dalsze umożliwienie transformacji energetycznej przez wspieranie wdrażania odnawialnych źródeł energii i zwiększenie zdolności sieci elektroenergetycznych do integracji tych źródeł energii.

- Zawarto umowy na kwotę **ponad 60,56 mld zł**
- Środki wypłacone: **ponad 7,65 mld zł**

- **E3.1.1 Instrument wsparcia dla gospodarki niskoemisyjnej**

Cel inwestycji: wspieranie projektów przemysłowych z sektorów elektromobilności i energetycznego realizowanych przez spółki prawa handlowego (prywatne i państwowe) przyczyniających się do rozwoju gospodarki zero- i niskoemisyjnej.

- Wybrano do dofinansowania projekty na kwotę wsparcia ponad **4,63 mld zł**

II. Fundusz Modernizacyjny

Fundusz Modernizacyjny to unijny instrument na lata 2021–2030, finansowany z przychodów z aukcji uprawnień do emisji w EU ETS. Jego celem jest modernizacja systemów energetycznych i poprawa efektywności energetycznej. Krajowym operatorem FM jest NFOŚiGW, który udziela wsparcia poprzez programy priorytetowe w formie bezzwrotnej i zwrotnej.

Środki wypłacone w 2025 r. na projekty w ramach Zielonego Ładu w NFOŚiGW:

- **Rozwój kogeneracji w oparciu o biogaz komunalny**

Cel inwestycji: promowanie wytwarzania energii w warunkach wysokosprawnej kogeneracji przy wykorzystaniu biogazu komunalnego.

- W ramach programu wypłacono: **16,56 mln zł**

- **Renowacja z gwarancją oszczędności EPC (Energy Performance Contract) Plus**

Cel inwestycji: poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez zoptymalizowane inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych realizowane w oparciu o umowę o poprawę efektywności energetycznej.

- W ramach programu wypłacono: **113 tys. zł**

- **Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej na potrzeby rozwoju stacji ładowania pojazdów elektrycznych**

Cel inwestycji: rozwój infrastruktury (rozbudowa lub modernizacja) elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej.

- W ramach programu wypłacono: **151,46 mln zł**

- **Energia dla wsi**

Cel inwestycji: Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gmin wiejskich i wiejsko-miejskich.

- W ramach programu wypłacono: **145,19 mln zł**

III. Środki Krajowe

NFOŚiGW ogłasza nabory w ramach programów priorytetowych – ich lista jest co roku zatwierdzana przez Radę Nadzorczą, a same programy definiują formy i warunki wsparcia oraz kryteria wyboru.

Poniżej przedstawiono kwoty wypłacone beneficjentom projektów dotyczących Zielonego Ładu w NFOŚiGW z podziałem na programy:

- **Budownictwo energooszczędne**

Cel inwestycji: oprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku zmniejszenia zużycia energii w budynkach oraz zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł.

➤ W ramach programu wypłacono: **202,69 mln zł**

▪ **Klimatyczne uzdrowiska. Część 2) Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej na terenie gmin uzdrowiskowych**

Cel inwestycji: Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych na terenie uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej.

➤ W ramach programu wypłacono: **16,13 mln zł**

▪ **Modernizacja energetyczna budynków Ochotniczych Straży Pożarnych**

Cel inwestycji: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków Ochotniczych Straży Pożarnych. Polepszenie stanu infrastruktury służącej utrzymaniu i zabezpieczeniu specjalistycznego sprzętu i urządzeń technicznych.

➤ W ramach programu wypłacono: **42,57 mln zł**

▪ **Zielony transport publiczny**

Cel inwestycyjny: Uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie przedsięwzięć polegających na obniżeniu wykorzystania paliw emisyjnych w transporcie.

➤ W ramach programu wypłacono: **132,84 mln zł**

▪ **Wsparcie infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury do tankowania wodoru**

➤ W ramach programu wypłacono: **37,02 mln zł**

▪ **Innowacje dla Środowiska**

Cel inwestycji: Celem programu jest wykorzystanie innowacyjnych technologii w ochronie środowiska, które przyczynią się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu.

➤ W ramach programu wypłacono: **259,52 mln zł**

▪ **Elektro Parki – elektromobilność w parkach narodowych**

Cel inwestycji: ograniczenie zanieczyszczenie powietrza, zmniejszenie zużycia paliw emisyjnych, a także upowszechnienie wiedzy na temat elektromobilności.

➤ W ramach programu wypłacono: **2,84 mln zł**

▪ **Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej**

Cel inwestycji: powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej i krajobrazowej, odtworzenie i wzbogacenie zasobów przyrody oraz skuteczne zarządzanie gatunkami i siedliskami.

➤ W ramach projektu wypłacono: **52,81 mln zł**

▪ **Przestrzeń dla przyrody**

➤ W ramach projektu wypłacono: **249 tys. zł**

▪ **Gospodarka wodno-ściekowa**

Cel inwestycji: Celem programu jest poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez oczyszczanie ścieków, zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/ EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych.

➤ W ramach programu wypłacono: **981 tys. Zł**

▪ **LIFE**

Cel inwestycji: Program LIFE to jedyny instrument UE przeznaczony wyłącznie na współfinansowanie projektów z zakresu ochrony środowiska i klimatu. Nabory ogłaszane

są co roku i są dostępne dla każdego podmiotu zarejestrowanego w UE. W Polsce NFOŚiGW oferuje współfinansowanie podnoszące montaż finansowy nawet do 95%.

- W ramach programu wypłacono: **46,97 mln zł**

W przesłanej informacji Minister Klimatu i Środowiska wskazał, że Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (dalej: „PGL LP”) od wielu lat aktywnie włącza się w transformację energetyczną kraju. Podkreślić należy, że jest to proces złożony, na który składa się wiele inicjatyw i przedsięwzięć – zarówno analitycznych, inwestycyjnych, jak i edukacyjnych.

Lasy Państwowe podejmują działania ukierunkowane na rozwój odnawialnych źródeł energii oraz podnoszenie efektywności energetycznej. Działania, które w największym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia założeń Europejskiego Zielonego Ładu, realizowane są m.in. poprzez podejmowanie przedsięwzięć Lasów Państwowych w zakresie projektu „Las Energii” oraz „Podnoszenie efektywności energetycznej budynków w PGL LP”.

„Las Energii” to kompleksowe przedsięwzięcie, które zakłada przede wszystkim wykorzystanie potencjału energetycznego PGL LP, produkcję energii z OZE, budowę infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych, jak również sukcesywne wprowadzanie floty z napędem elektrycznym, co wpisuje się w dążenie do zrównoważonego transportu.

Jednym z kluczowych celów Lasów Państwowych jest również poprawa efektywności energetycznej budynków. Dotychczasowe działania obejmowały szeroko zakrojoną modernizację energetyczną, która przyniosła wymierne korzyści w postaci zmniejszenia zużycia energii cieplnej i elektrycznej. W ramach bieżących projektów wdrażane są zaawansowane technologie w zakresie systemu zarządzania energią, które pozwalają lepiej monitorować jej zużycie i planować kolejne kroki modernizacyjne.

Lasy Państwowe uczestniczą również w programach współfinansowanych ze środków publicznych. Na działania związane z modernizacją energetyczną budynków i inwestycjami w odnawialne źródła energii została zaciągnięta pożyczka w ramach KPO.

Lasy Państwowe poinformowały również, że projekty realizowane i wdrażane w Lasach Państwowych, w tym te wykorzystujące fundusze unijne (projekty małych retencji), zostały rozpoczęte przed przyjęciem Europejskiego Zielonego Ładu.

Podkreślono, że w kontekście poruszonej w treści interpelacji kwestii finansowania projektów związanych z wdrażaniem Europejskiego Zielonego Ładu w Polsce w 2025 r., Lasy Państwowe nie są dysponentem *projektów, programów, i inwestycji związanych z wdrażaniem Zielonego Ładu* przez Polskę. Lasy Państwowe podejmują działania i inicjatywy wpisujące się w cel i założenia Europejskiego Zielonego Ładu (wynikające m.in. ze strategii ochrony różnorodności biologicznej, nowej strategii leśnej), które finansują w zdecydowanej większości ze środków własnych – nie uczestnicząc w procesie wdrażania w formie instytucjonalnej.

Minister Klimatu i Środowiska wskazał dodatkowo, że Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej realizuje unijny Projekt Wetlands Green Life, na który w 2025 roku przeznaczyło:

1) środki krajowe (budżet państwa) – środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 12 580 255,00 euro;

2) środki unijne (Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, KPO, inne źródła) – fundusz LIFE w wysokości 21 566 152,17 euro.

Z powyższych środków finansowane są podstawowe cele Projektu Wetlands Green Life:

1) określenie kierunków postępowania zmierzających do zachowania lub poprawy stanu siedlisk bagien, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 na 100% powierzchni;

- 2) poprawa stanu siedlisk podmokłych na co najmniej 30-35% powierzchni siedlisk bagien, torfowisk i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000 w efekcie przeprowadzonych działań ochrony czynnej;
- 3) odtworzenie warunków hydrologicznych poprzez zwiększenie pojemności wodnej oraz regulacja stosunków wodnych na siedliskach torfowisk, bagien i terenach podmokłych na obszarach Natura 2000 wymagających poprawy stanu;
- 4) zmniejszenie utraty różnorodności biologicznej lub jej zwiększenie w obrębie siedlisk torfowisk, bagien oraz terenów podmokłych (1310, 1340, 6410, 6430, 6440, 6510, 7110, 7120, 7140, 7150, 7210, 7220, 7230, 91D0, 91E0, 91F0) w efekcie zabiegów ochrony czynnej;
- 5) ograniczenie procesu mineralizacji materii organicznej oraz zmniejszenie emisji CO₂ i potęgowania efektu cieplarnianego na siedliskach torfowisk, bagien i terenów podmokłych na obszarach Natura 2000;
- 6) ochrona obszarów wodno-błotnych przed zanieczyszczeniem amunicją ołowiową w myśl rozporządzenia REACH (ang. *Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*);
- 7) weryfikacja powierzchni oraz stanu siedlisk torfowych, bagien i terenów podmokłych, których powierzchnia wynosi min. 1 ha ze strefą buforową, ujętych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej;
- 8) wyznaczenie stref buforowych dla siedlisk przyrodniczych 7110, 7120, 7140, 7150, 7210, 7220, 7230, 91D0, 91E0 ujętych w Załączniku I Dyrektywy siedliskowej wraz z określeniem koniecznych działań w tych strefach.

Minister Aktywów Państwowych przekazując stosowne informacje wskazał, że w aspekcie programów związanych z wdrażaniem Zielonego Ładu, odpowiada za realizację następujących inwestycji z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności:

- 1) inwestycja G3.1.5. *Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej)*;
- 2) inwestycja B1.2.1. *Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych.*

Poniżej Minister Aktywów Państwowych przedstawił szczegółowe informacje dotyczące zakresu wsparcia oraz kwot zaangażowanych na realizację ww. inwestycji KPO w 2025 roku.

Inwestycja G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej):

Wsparcie w ramach ww. inwestycji adresowane jest do deweloperów projektów budowy morskich farm wiatrowych, tj. przedsiębiorstw wytwarzających lub zamierzających wytwarzać energię elektryczną z energii wiatru na morzu. Udzielane jest ono z inwestycji G3.1.5 w formie pożyczek z Funduszu na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej, zarządzanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) jako Partnera Wdrażającego. Środki alokowane w ramach inwestycji G3.1.5 (po IV rewizji KPO) wynoszą 2 226 154 567 EUR (9 944 900 297 PLN). Zakres rzeczowy projektów obejmuje w szczególności budowę i instalację fundamentów, morskich turbin wiatrowych, morskich stacji transformatorowych, kabli wewnętrznych oraz kabla eksportowego.

W 2025 r. BGK zakończył nabór wniosków o przyznanie wsparcia pożyczkowego z inwestycji G3.1.5. W jego wyniku, w 2025 roku BGK zawarł 5 umów pożyczkowych na finansowanie 5 projektów morskich farm wiatrowych realizowanych w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej Morza Bałtyckiego. Łączna kwota udzielonego przez BGK wsparcia pożyczkowego wyniosła 6 450 000 000 PLN oraz 781 970 000 EUR.

Inwestycja B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych:

Wsparcie w ramach ww. inwestycji udzielane na realizację przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej oraz instalacji odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, adresowane jest do dużych przedsiębiorstw, tj. podmiotów, które nie są mikro, małymi ani średnimi przedsiębiorstwami w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

Udzielane jest ono z inwestycji B1.2.1 w formie preferencyjnych pożyczek, obsługiwanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) jako Partnera Wdrażającego. Środki alokowane w ramach inwestycji B1.2.1 (po III rewizji KPO) wynoszą 302 456 071 PLN. Zakres rzeczowy obejmuje projekty inwestycyjne związane z usprawnianiem procesów przemysłowych i energetycznych w celu poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia energochłonności, prowadzące do racjonalizacji zużycia energii, jak również inwestycje w odnawialne i niskoemisyjne źródła energii wykorzystywane w przedsiębiorstwach. W wyniku przeprowadzonego przez NFOŚiGW w IV kw. 2024 roku naboru, NFOŚiGW podpisał w 2025 roku 13 umów o udzieleniu wsparcia pożyczkowego na realizację 13 projektów związanych z poprawą efektywności energetycznej oraz instalacją odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, na łączną kwotę wynoszącą 302 456 069 PLN. Jednocześnie uprzejmie informuję, iż pozostałe kwestie będące przedmiotem ww. interpelacji poselskiej znajdują się poza kompetencjami Ministra Aktywów Państwowych.

Ponadto uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Rozwoju i Technologii w kwestii dotacji dla przemysłu prowadzone są obecnie prace nad dwoma rozwiązaniami legislacyjnymi, mającymi na celu obniżenie kosztów energii elektrycznej dla przemysłu energochłonnego.

Pierwsze dotyczy systemu rekompensat pośrednich kosztów emisji, który stanowi kluczowe narzędzie wsparcia dla przemysłu energochłonnego w Polsce.

System rekompensat dla sektorów energochłonnych został wprowadzony w Polsce w 2019 r. Jego celem jest ograniczenie ryzyka przenoszenia produkcji wrażliwych branż poza Polskę. W 2025 r. w ramach pomocy do 97 podmiotów trafiło blisko 2,92 mld zł, była to najwyższa kwota w historii tego systemu wsparcia. W ciągu sześciu lat funkcjonowania systemu, podmioty energochłonne otrzymały rekompensaty na kwotę ponad 9,25 mld zł. W 2025 r. Komisja Europejska przeprowadzała nowelizację Wytycznych w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2021 r. Wytyczne Komisji, umożliwiają uznać pomoc państwa dla określonych branż za zgodną z zasadami rynku wewnętrznego UE i nie wpływają niekorzystnie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Strona polska aktywnie uczestniczyła w konsultacjach w celu rozszerzenia listy sektorów oraz podsektorów energochłonnych, istotnych z punktu widzenia polskiej gospodarki. W grudniu ubiegłego roku Komisja opublikowała nowelizację Wytycznych, rozszerzając listę o kolejne sektory (m.in. o produkcję nawozów i związków azotowych, górnictwo rud żelaza, produkcję ceramicznych kafli i płytek), istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa gospodarczego Polski. W styczniu br. w Ministerstwie Rozwoju i

Technologii rozpoczęły się prace nad przygotowaniem nowelizacji ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1215), która umożliwi wypłatę rekompensat dla sektorów ujętych w nowelizacji Komisji.

Ponadto informuję, że w Ministerstwie Rozwoju i Technologii projektowana jest również ustawa, która stanowi implementację przyjętego w czerwcu 2025 r., przez Komisję Europejską komunikatu w zakresie pomocy publicznej – komunikat Komisji Rady środków pomocy państwa na rzecz wsparcia Paktu dla czystego przemysłu (ramy pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu) (Dz. Urz. UE C/2025/3602 z 04.07.2025) (ang. *Clean Industrial Deal State Aid Framework*, dalej: „CISAF”). CISAF wyznacza warunki, na jakich państwa członkowskie UE mogą udzielać pomocy publicznej przedsiębiorstwom w celu przyspieszenia transformacji energetycznej i przekształcania gospodarki Unii zgodnie z ambitnymi celami klimatycznymi UE. Pomoc publiczna udzielana w ramach CISAF ma stymulować dekarbonizację systemu elektroenergetycznego, tak by przełożyła się na niższe ceny energii elektrycznej. Pomoc dla beneficjentów będzie mogła objąć obniżenie o co najwyżej 50% średniej rocznej hurtowej ceny rynkowej na obszarze rynkowym, na którym beneficjent jest podłączony, dla nie więcej niż 50% jego rocznego zużycia energii elektrycznej. Całkowite roczne zużycie energii elektrycznej można mierzyć albo w roku, w którym powstaje koszt kwalifikowalny, albo w roku poprzednim. Obniżki nie mogą skutkować ceną poniżej 50 EUR/MWh na kwalifikujące się zużycie. Aby uzyskać trwały wpływ, beneficjenci będą zobowiązani do dokonywania inwestycji, które przyczynią się do zielonej transformacji i obniżą koszty systemu energetycznego w perspektywie średnio- i długoterminowej (na przykład przez zastąpienie paliw kopalnych energią odnawialną). Pomoc będzie mogła być przyznawana do końca 2030 r.

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawił informacje o programach finansowanych ze środków europejskich, które realizują założenia Europejskiego Zielonego Ładu, ze wskazaniem najważniejszych inwestycji. Dodatkowo wskazano przykłady projektów finansowanych z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) oraz programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat, Środowisko (FEnIKS), wspierających założenia Europejskiego Zielonego Ładu i wpływających bezpośrednio na jakość życia obywateli.

Zakup zero- i niskoemisyjnych autobusów oraz tramwajów

Przykładem inwestycji realizowanych w ramach KPO, z których bezpośrednio korzystają zwykli mieszkańcy są zakupy nowoczesnych, zero- i niskoemisyjnych autobusów czy tramwajów, które są wygodne dla pasażerów i przyjazne dla środowiska. Co ważne, zakup autobusów obejmuje nie tylko przewozy miejskie, ale przeznaczony jest również dla obszarów pozamiejskich, co poprawi dostępność transportu publicznego dla ich mieszkańców. Na ten moment dostarczono już **406** autobusów dla przewozów miejskich oraz **224** autobusy do obsługi pozamiejskiego transportu publicznego. Dodatkowo w Bydgoszczy, Wrocławiu, Poznaniu i Krakowie do eksploatacji oddano łącznie **119** tramwajów. To konkretne efekty działań wpisujących się w założenia europejskiego zielonego ładu, które nie tylko wspierają nie tylko rozwój czystego i nowoczesnego transportu, ale równocześnie oznaczają dla ludzi czystsze powietrze i mniejszy hałas.

Projekt Doradztwa Energetycznego

Wartość całkowita: 172 mln zł

Dofinansowanie UE: 172 mln zł (FEnIKS)

Projekt realizowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Partnera Wiodącego, wraz z szesnastoma Partnerami na terenie całego kraju, tj.

wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W ramach Projektu realizowane będą m.in. działania służące zwiększeniu świadomości społecznej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w tym efektywności energetycznej i rozwoju OZE, adaptacji do zmian klimatu oraz efektywnego korzystania z zasobów, jak również prowadzone będą działania szkoleniowo-doradcze oraz edukacyjno-informacyjne.

Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych

Dofinansowanie UE: 878 mln zł (KPO)

Realizowana w ramach KPO inwestycja ma na celu poprawę efektywności energetycznej mieszkalnych budynków wielorodzinnych, poprzez ich termomodernizację czy instalację odnawialnych źródeł energii. Efektem tej inwestycji dla mieszkańców budynków wielorodzinnych są niższe rachunki za prąd i ogrzewanie oraz komfort ciepłego mieszkania. Dotychczas w ramach inwestycji udało się przeprowadzić termomodernizację lub instalację OZE w **3 717** budynkach wielorodzinnych. To kolejny przykład, jak zielone inwestycje realnie poprawiają jakość życia mieszkańców naszego kraju.

Kompleksowa modernizacja energetyczna wybranych obiektów Archiwów Państwowych

Wartość całkowita: 346,9 mln zł

Dofinansowanie UE: 278,8 mln zł (FEnIKS)

Projekt zakłada termomodernizację 27 budynków należących do Archiwów Państwowych z terenu całego kraju w 24 lokalizacjach. W ramach projektu zaplanowano prace związane m.in. z dociepleniem budynków, wymianą stolarki drzwiowej i okiennej, modernizacją instalacji c.o. i c.w.u, instalacją fotowoltaiczną, montażem pomp ciepła i innych elementów niezbędnych do osiągnięcia zamierzonego efektu. Znaczenie termomodernizacji budynków archiwów państwowych jest ważnym elementem działań, których realizacja ma doprowadzić m.in. do ograniczenia tzw. „niskiej emisji”, spadku emisji gazów cieplarnianych, zmniejszenia zużycia energii pierwotnej, oszczędności na energii elektrycznej i energii cieplnej, zdolności wytwarzania energii ze źródeł OZE. Z drugiej strony realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zapewnienia właściwych i bezpiecznych warunków wieczystego przechowywania i udostępniania zasobu archiwalnego, zgromadzonego dziedzictwa Polski, wytworzonego na przestrzeni dziejów, ale także świadectw obecnych czasów (współczesnej dokumentacji) sukcesywnie przejmowanych przez archiwa państwowe. Archiwa są bardzo ważną częścią administracji publicznej, niezbędną dla zaspokojenia potrzeb administracji, nauki, kultury, gospodarki, sądownictwa, i innych, a przede wszystkim – obywateli.

Budowa gazociągu Oświęcim – Tworzeń

Wartość całkowita: 508,8 mln zł

Dofinansowanie UE: 198,6 mln zł (FEnIKS)

Beneficjent: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna

Inwestycja umożliwi rezygnację z wykorzystywania stałych paliw kopalnych (węgiel kamienny) do celów grzewczych przez odbiorców indywidualnych. Dzięki zwiększeniu możliwości przesyłowych na terenie oddziaływania inwestycji udostępnione zostaną możliwości przyłączenia do sieci gazowej odbiorców, którzy do tej pory nie mieli takiej możliwości i byli zmuszeni do korzystania z pieców węglowych. Inwestycja umożliwi także rezygnację z wykorzystania węgla kamiennego przez dużych producentów energii oraz firmy przemysłowe.

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Zestawienie inwestycji KPO, których realizacja przyczyni się do transformacji gospodarczej, klimatycznej i energetycznej:

- A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym,
- A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji,
- A2.2.1 Inwestycje we wdrażanie technologii i innowacji środowiskowych, w tym związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym,
- A2.3.1 Rozbudowa i wyposażenie centrów kompetencji (specjalistyczne ośrodki szkoleniowe, wsparcie wdrożeń, centra monitorowania) oraz infrastruktura do zarządzania ruchem pojazdów bezzałogowych, jako Ekosystem Innowacji,
- B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych,
- B1.1.2 Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych,
- B1.1.3 Termomodernizacja szkół,
- B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej,
- B1.1.5 Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych,
- B1.2.1 Efektywność energetyczna i OZE w przedsiębiorstwach – inwestycje o największym potencjale redukcji gazów cieplarnianych,
- B2.1.1 Inwestycje w technologie wodorowe, wytwarzanie, magazynowanie i transport wodoru,
- B2.2.3 Budowa infrastruktury terminalowej offshore,
- B3.4.1 Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast,
- B3.5.1 Inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach,
- C3.1.1 Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo,
- E1.1.2 Zeroemisyjny i niskoemisyjny transport zbiorowy (autobusy),
- E1.2.1 Zeroemisyjny transport publiczny w miastach (tramwaje),
- E2.1.1 Linie kolejowe,
- E2.1.2 Pasażerski tabor kolejowy,
- E2.1.3 Projekty intermodalne,
- E2.2.2 Cyfryzacja transportu,
- G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne,
- G1.1.3 Systemy magazynowania energii (wsparcie bezzwrotne),
- G1.2.3 Rozwój sieci przesyłowych, inteligentna infrastruktura elektroenergetyczna,
- G1.2.4 Budowa lub modernizacja sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej,
- G1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy),
- G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki),

- G3.1.5 Budowa morskich farm wiatrowych (Fundusz na rzecz morskiej energetyki wiatrowej),
 - G3.3.1 Systemy magazynowania energii (wsparcie zwrotne)
- Łączna wartość inwestycji to prawie **150 mld zł**.

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)

FENG w obszarze zielonej transformacji koncentruje się na wsparciu:

- tworzenia i upowszechniania nowych modeli biznesowych i ram funkcjonowania przedsiębiorstw,
- wprowadzania ekoinnowacji i ekoprojektowania, poprawie efektywności wykorzystania zasobów w gospodarce,
- podnoszenia poziomu świadomości przedsiębiorców w zakresie korzyści środowiskowych i ekonomicznych z wdrażania ekoinnowacji oraz wzrostu wykorzystania OZE,
- usług doradczych oceny środowiskowej produktów i identyfikacji obszarów w działalności gospodarczej pod kątem ich zmiany na model GOZ, działania popularyzujące GOZ,
- projektów IPCEI w obszarze technologii i systemów wodorowych, baterii, a także nowych inicjatyw wysokotechnologicznych wspierających zieloną transformację,
- inwestycji dotyczących transformacji przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej, wykorzystywania zamówień innowacyjnych, w obszarze zrównoważonego rozwoju, zazieleniania przedsiębiorstw, GOZ, niskoemisyjności i polityki energetycznej.

Najważniejsze instrumenty w FENG związane z wdrażaniem Zielonego Ładu:

- innowacyjne zamówienia publiczne – nowe sposoby finansowania przedsięwzięć B+R - finansowanie obejmie prace B+R oraz demonstratory technologii, w szczególności związane z Europejskim Zielonym Ładem (490 mln zł⁶),
- kredyt ekologiczny (2,6 mld zł),
- finansowanie inwestycji przedsiębiorstw zwiększających efektywność energetyczną z wykorzystaniem instrumentu gwarancyjnego, w celu przyspieszenia i zwiększenia skali transformacji energetycznej przedsiębiorstw w Polsce (Gwarancja Biznesmax Plus - ponad 1 mld zł, Gwarancja Ekomax - ponad 760 mln zł),
- Fundusz Transformacji Cyfrowej i Przyjaznej dla Środowiska - wspierającego cyfrową i zieloną transformację przedsiębiorstw (ponad 780 mln zł),
- Fundusz Wsparcia Technologii Krytycznych (ponad 3,7 mld zł),
- Ścieżka SMART - celem jest wzmocnienie potencjału badawczego i innowacyjnego firm poprzez prace B+R i wdrażanie innowacji zgodnych z Zielonym Ładem i cyfryzacją (ponad 13,7 mld zł).

⁶ Wszystkie alokacje podane z godnie z arkuszem kalkulacyjnym Ministerstwa Finansów dla Programu FENG z dnia 5 lutego 2026 r.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

Praktycznie w każdym z obszarów tematycznych realizowanych w ramach programu FEnIKS są wdrażane inwestycje w ramach Zielonego Ładu. Środki z programu wspierają m.in. wzrost efektywności energetycznej, redukcję gazów cieplarnianych oraz adaptację do zmian klimatycznych.

FEnIKS wspiera inwestycje z zakresu transformacji energetycznej w ramach głównych obszarów (5,95 mld euro):

- efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (2,6 mld euro),
- infrastruktury ciepłowniczej (858 mln euro),
- produkcji energii z odnawialnych źródeł (OZE) (908 mln euro),
- wsparcia infrastruktury energetycznej (sieci gazowe oraz elektroenergetyczne) (ok. 1,39 mld euro),
- wsparcie infrastruktury energetycznej dual-use (196 mln euro).

W ramach programu FEnIKS przeznaczono 3,77 mld euro na działania związane z ochroną środowiska.

Wsparciu podlegają projekty z zakresu:

- przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (ok. 1,936 mld euro),
- gospodarki wodno-ściekowej (930 mln euro),
- wody do spożycia (297 mln euro),
- gospodarki odpadami (160 mln euro),
- wzmocnienia ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (310 mln euro),
- wsparcie obszarów popowodziowych (138 mln euro).

Na sektor transportu przeznaczono 12,9 mld euro. Inwestycje te mają na celu dążenie do osiągnięcia Założeń Zielonego Ładu poprzez działania, które ograniczają emisje, zwiększają efektywność energetyczną, poprawiają jakość środowiska i przesuwiają transport na bardziej zrównoważone środki.

- transport miejski (2 mld euro),
- transport kolejowy (5,6 mld euro),
- transport drogowy (4 mld euro),
- transport morski i śródlądowy (935 mln euro),
- transport intermodalny (230 mln euro),
- transport lotniczy poprzez działania, które ograniczają negatywny wpływ lotnictwa na środowisko i poprawiają jego efektywność (26,09 mln euro).

W ramach powyższych działań wsparto następujące przykładowe projekty:

- program „Czyste Powietrze” łączący wymianę źródeł ciepła z termomodernizacją domów jednorodzinnych,

- Kompleksowa modernizacja energetyczna wybranych obiektów Archiwów Państwowych – etap 2,
- Projekt Doradztwa Energetycznego,
- Program priorytetowy „Mój Prąd”,
- Budowa gazociągu Oświęcim-Tworzeń.

Programy regionalne – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST)

Polska jest największym beneficjentem FST w Unii Europejskiej (UE) i otrzyma środki w wysokości ok. 3,85 mld euro (w cenach bieżących). Środki FST co do zasady są wydatkowane w formie dotacji i w Polsce wdrażane są poprzez programy regionalne. Alokacja FST dla województwa śląskiego w wysokości ok. 2,22 mld euro to najwyższa alokacja regionalna FST w całej UE.

Tabela 1. Podział alokacji FST w podziale na programy regionalne /w euro/

Województwo [Program]	Fundusz	Alokacja /w euro/
Dolnośląskie [FEDS 21-27]	FST	581 587 571,00
Łódzkie [FEŁ 21-27]	FST	369 522 769,00
Małopolskie [FEM 21-27]	FST	264 558 697,00
Śląskie [FESL 21-27]	FST	2 216 868 989,00
Wielkopolskie [FEW 21-27]	FST	414 808 447,00
RAZEM PROGRAMY	FST	3 847 346 473,00

Ponadto Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał łącznie 321 321 781 euro (ponad 1,47 mld zł) środków z budżetu państwa z przeznaczeniem na pokrycie części wkładu krajowego w ramach projektów realizowanych w programach regionalnych wdrażających FST.

Ze środków FST prowadzone są działania skierowane na łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych transformacji energetycznej na drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu. W tym zakresie programy regionalne proponują działania nakierowane m.in. na:

- zmianę lub podwyższenie kwalifikacji oraz aktywizację zawodową i społeczną, szczególnie pracowników tracących pracę w związku z procesem transformacji energetycznej i ich rodzin oraz społeczności lokalnych z obszarów transformacji,
- wsparcie edukacji zawodowej i branżowej (na poziomie zawodowym, średnim i wyższym) i jej infrastruktury,
- dywersyfikację gospodarczą poprzez m.in. inwestycje w zmianę profilu działalności przedsiębiorstw, wprowadzania ulepszonych technologii neutralnych dla klimatu i zdobywanie nowych rynków dla wytwarzanych produktów,
- rozwój MŚP i start-upów oraz terenów inwestycyjnych na obszarach transformacji,
- wzrost innowacyjności przedsiębiorstw,
- poprawę stanu środowiska na obszarach pogórnich i przemysłowych,

- rozwój energetyki odnawialnej (OZE) i poprawę efektywności energetycznej w budynkach publicznych, mieszkalnych i przedsiębiorstwach,
- wdrażanie idei gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ),
- zrównoważoną mobilność lokalną.

Programy regionalne – transformacja energetyczna

Całkowita pula środków przeznaczona na transformację energetyczną w 16 programach regionalnych wdrażanych przez wszystkie Urzędy Marszałkowskie w Polsce wynosi *ponad* 3,35 mld EUR (ok. 14 mld PLN). Z tego 2,22 mld EUR skierowano na poprawę efektywności energetycznej, a 1,13 mld EUR na rozwój odnawialnych źródeł energii.

W programach regionalnych kompleksowa termomodernizacja może być realizowana w:

- budynkach małych i mikroprzedsiębiorstwach,
- budynkach użyteczności publicznej należących do JST lub ich jednostek,
- budynkach użyteczności publicznej niezwiązanych z administracją rządową,
- budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz innych budynkach mieszkalnych niewchodzących w zasób Skarbu Państwa (wspólnoty, spółdzielnie, TBS, zasób komunalny).

Wsparcie OZE obejmuje projekty budowy lub rozbudowy instalacji wykorzystujących biomasę do 5 MW, biogaz do 0,5 MW oraz instalacje wiatrowe, wodne, słoneczne i geotermalne bez ograniczeń mocy.

Ad 4.

Minister Energii wskazał, że oceniając wpływ wdrażania Zielonego Ładu na ceny energii ciepłej (ciepła systemowego) dostarczanej na potrzeby ogrzewania, należy uwzględnić wiele czynników oraz przy dokonywanej analizie każdego systemu ciepłowniczego oddzielnie, ponieważ sektor ciepłowniczy nie stanowi jednego scentralizowanego systemu dla całej Polski, a jego fundamentalną cechą jest charakter lokalny. Inwestycje w sektorze ciepłownictwa są konieczne i prowadzą do istotnej modernizacji i unowocześnienia infrastruktury ciepłowniczej, przy zastosowaniu nowoczesnych technik wytwarzania i dystrybucji ciepła z użyciem nowoczesnych technologii budowy źródeł ciepła i sieci ciepłowniczych. Te elementy w sposób oczywisty wpłyną na bezpieczeństwo energetyczne dostarczania ciepła, zmniejszą liczbę awarii, zwiększą szczelność ciepłociągów, przez co zmniejszą wielkość i koszty strat ciepła na jego przesyłaniu i dystrybucji.

Ponadto uprzejmie informuję, że jeśli chodzi o wskaźniki rentowności, informują one o efektywności firmy w generowaniu zysku z zaangażowanych zasobów, takich jak np. przychody, aktywa czy kapitał własny. Jedną z najbardziej uniwersalnych miar w tym zakresie jest wskaźnik rentowności obrotu netto czyli relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem. Biorąc pod uwagę dostępne dane GUS uwzględniające sytuację małych i średnich firm, wskaźnik rentowności obrotu netto dla całego sektora przedsiębiorstw niefinansowych zatrudniających 10 i więcej pracowników w pierwszej połowie 2025 r. wyniósł 4,2%. Najwyższy był dla podmiotów małych (4,9%) podczas gdy dla firm średnich wyniósł 4% a dużych – 4,2%. Wskaźniki te dla wszystkich grup przedsiębiorstw poza średnimi są w ujęciu r/r wyższe. Oczywiście danych tych oraz ich zmian na przestrzeni czasu nie można bezpośrednio wiązać z kwestią wdrażania Zielonego

ładu – to miara efektywności przedsiębiorstw w istniejących, szeroko rozumianych, warunkach prowadzenia działalności gospodarczej. Należy dodać, że wg ostatnich dostępnych danych (za 2024 r.) wskaźniki rentowności obrotu w mikroprzedsiębiorstwach ukształtowały się na bardzo wysokim poziomie (18,2% - wsk. obrotu brutto). Komplementarną rolę, w stosunku do oceny rentowności, odgrywają wskaźniki płynności, które od kilku lat przekraczają wartości referencyjne, również w odniesieniu do sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Ad 5.

Minister Klimatu i Środowiska stwierdza, że Polska regularnie składa oficjalne stanowiska prezentujące interes naszego państwa w negocjacjach w ramach UE. Rząd przy każdej okazji podkreśla, że cele klimatyczne nie mogą być realizowane kosztem pogorszenia konkurencyjności europejskiego przemysłu oraz sytuacji obywateli w państwach członkowskich. Dotyczy to nowych propozycji legislacyjnych, ale też rewizji istniejących.

Polska wykorzystała okres swojego przewodnictwa w Radzie UE do przywracania właściwych proporcji w debacie na temat zielonej transformacji i szeroko pojętej polityki zrównoważonego rozwoju. W różnych formatach Rady podjęto dyskusje, w których obok tradycyjnie wyrażanych postulatów, dotyczących potrzeby kontynuowania ambitnych działań na rzecz ochrony klimatu i środowiska, coraz częściej akcentowano również konieczność pragmatycznego podejścia do polityki klimatycznej, w celu zachowania konkurencyjności gospodarki i zapewnienia społecznej akceptacji dla prowadzonych działań.

Wśród osiągniętych przez prezydencję Polski rezultatów w tym zakresie można wymienić:

- Uproszczenie i wzmocnienie mechanizmu chroniącego przemysł w Europie - CBAM⁷.
Przyjęta rewizja znacznie zmniejszyła obciążenia administracyjne dla importerów, utrzymując około 99% emisji w ramach CBAM, jednocześnie zwalniając ze związanych z mechanizmem obowiązków około 90% importerów. Obecnie trwają prace nad kolejnymi zmianami w CBAM, podczas których Polska postuluje jego dalsze wzmocnienie i rozszerzenie jego zakresu.
- Zmianę rozporządzenia w sprawie norm emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dostawczych⁸. Zapewnia ona producentom większą elastyczność w realizacji celów na lata 2025–2027. Zmiana ta stanowi odpowiedź na wyzwania sygnalizowane przez sektor motoryzacyjny w zakresie konieczności szybkiego dostosowania się do nowych wymogów dotyczących emisji w kontekście dynamicznych zmian technologicznych i gospodarczych.

Podczas głosowania ws. przyjęcia pośredniego celu klimatycznego UE na 2040 r. na posiedzeniu Rady UE ds. Środowiska 4 listopada 2025 r., Polska zagłosowała przeciwko. Mimo to w trakcie prac nad projektem Polska zdołała do niego wprowadzić ważne modyfikacje broniące interesu naszego państwa.

⁷ Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) 2023/956 w odniesieniu do uproszczenia i wzmocnienia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂. Porozumienie między Radą UE a Parlamentem Europejskim zostało osiągnięte 19 czerwca 2025 r., a następnie przyjęte przez Radę w dniu 29 września 2025 r.

⁸ Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/631 w sprawie norm emisji CO₂ dla samochodów osobowych i dostawczych zostało przyjęte podczas Rady UE ds. Ogólnych w dniu 27 maja 2025 r.

- 1) przesunięcie wejścia w życie ETS2 (do 2028 r.⁹);
- 2) zwiększenie udziału w celu redukcyjnym międzynarodowych kredytów węglowych tańszych niż pozwolenia EU ETS (do 5%, w porównaniu do 3% zaproponowanych przez KE), z możliwością wprowadzenia pilotażu ich wykorzystania od 2031 r. (w porównaniu do 2036 zaproponowanego przez KE);
- 3) wprowadzenie w rozporządzeniu klauzuli rewizyjnej, która pozwoli w przyszłości na adaptację (włącznie z obniżeniem) przyjętych celów do bieżącej sytuacji gospodarczej, społecznej i geopolitycznej.

Pozostałe działania na forum UE w 2025 r.

Non-paper ws. ETS2

- Polska zainicjowała pismo do Komisji Europejskiej przygotowane we współpracy z 19 państwami członkowskimi.
- Wśród poruszonych w nim kwestii znalazło się m.in. wzmocnienie mechanizmów kontroli cen pozwoleń ETS.
- W odpowiedzi na inicjatywę Komisja Europejska przedstawiła propozycję legislacyjną, która jest obecnie przedmiotem prac instytucji europejskich.

Non-paper Polski dotyczący głównych czynników ograniczających konkurencyjność Europy oraz roli aktu o przyspieszeniu rozwoju przemysłowego (*Industrial Accelerator Act*)

- Ww. dokument został przekazany do Komisji Europejskiej w grudniu 2025 r.
- Wskazano w nim na konieczność pilnego podjęcia działań mających na celu wsparcie europejskiego przemysłu i wzmocnienie jego konkurencyjności, w tym:
 - a) potrzebę rewizji ETS1 i ETS2 (w tym odroczenie jego wejścia w życie do 2030 r.);
 - b) zaproponowanie rozwiązań sektorowych dla przemysłu obronnego w związku z kosztami ponoszonymi z tytułu zakupu uprawnień w ETS na różnych szczeblach łańcucha produkcji, w celu obniżenia kosztów produkcji obronnej wewnątrz UE;
 - c) przegląd celów dotyczących dekarbonizacji i zmiana tych spośród nich, które są niewykonalne lub stanowią nieproporcjonalne obciążenie dla przemysłu – przykład stanowią cele dyrektywy RED III i cele RFNBO dotyczące wodoru;
 - d) ambitną agendę uproszczeniową, zwłaszcza w kontekście zapowiadanych omnibusów: środowiskowego i energetycznego; reformę CBAM.

Stanowisko Polski ws. ewaluacji EU ETS oraz Rezerwy Stabilności Rynkowej¹⁰

W materiale przesłanym do KE Polska zgłosiła postulaty:

- a) utrzymania bezpłatnych uprawnień EU ETS do czasu wykazania skuteczności mechanizmu CBAM;
- b) rezygnacji lub przesunięcia co najmniej do 2030 roku wejścia w życie ETS2;
- c) wprowadzenia korytarzy cenowych EU ETS w celu kontroli nadmiernej fluktuacji cen uprawnień;

⁹ Zgodnie z art. 30(k)(2) lit. (a) do (e) Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14549-EU-emissions-trading-system-for-maritime-aviation-and-stationary-installations-and-market-stability-reserve-review_en

- d) wyłączenia produkcji na potrzeby obronnej z EU ETS oraz uwzględnienie w proponowanych rozwiązaniach specyfiki poszczególnych państw członkowskich i regionów.

Udział Polski w pracach nad uproszczeniami regulacji środowiskowych UE (Omnibus VIII)¹¹

- W materiale przesłanym do KE Polska wyraziła poparcie dla redukcji zbędnych obciążeń administracyjnych oraz poprawy i usprawnienia procedur dla przedsiębiorstw, obywateli i organów administracji publicznej.
- Polska zaproponowała uproszczenie przepisów wynikających m.in. z Dyrektywy INSPIRE dot. infrastruktury informacji przestrzennej¹², Dyrektywy IED dot. emisji przemysłowych¹³ oraz Rozporządzenia PPWR dot. opakowań i odpadów opakowaniowych¹⁴. Propozycje zmian w tych regulacjach znalazły się w propozycjach legislacyjnych KE, które wchodzi w skład pakietu Omnibus VIII¹⁵.

Uwagi i propozycje zgłoszone przez Polskę do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2650 zmieniającego rozporządzenie (UE) 2023/1115 w odniesieniu do niektórych obowiązków podmiotów i podmiotów handlowych, COM(2025) 652 – czyli do tzw. rozporządzenia ws. wylesiania (EUDR).

- Posiedzenie Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 27-28 października 2025 r. w Luksemburgu

Polska wraz z innym państwami członkowskimi wyraziła poparcie dla propozycji Łotwy dotyczącej odroczenia co najmniej o rok daty stosowania rozporządzenia EUDR oraz przeglądu wymogów i dodatkowych uproszczeń. Ponadto, Polska zwróciła uwagę na utrzymujące się trudności w przygotowaniu podmiotów do wdrożenia przepisów EUDR, w tym również na problemy dotyczące unijnego systemu informacyjnego uniemożliwiające realizację zadań.

- COREPER I 29 i 31 października 2025 r.

Polska podkreśliła, że konieczne jest wprowadzenie dalszych uproszczeń do przepisów EUDR – tak, aby system mógł w pełni funkcjonować i jednocześnie nie generować nieproporcjonalnych obciążeń dla rolników, przetwórców, handlowców i innych branż, których dotyczy regulacja, jak również dla sektora administracji. Polska opowiedziała się za przesunięciem stosowania przepisów EUDR o rok.

- Posiedzenie Rady UE ds. Środowiska 4 listopada 2025 r.

Polska wraz z dziewięcioma innymi państwami członkowskimi poparła stanowisko Austrii dotyczące potrzeby odroczenia i wprowadzenia istotnych uproszczeń do rozporządzenia EUDR. Propozycja Austrii uwzględniała dodanie klauzuli przeglądowej, aby zapewnić czas

¹¹ https://environment.ec.europa.eu/news/feedback-request-simplification-environmental-legislation-2025-07-22_en

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2007/2/WE z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE).

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1785 z dnia 24 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) oraz dyrektywę Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 i dyrektywę (UE) 2019/904 oraz uchylające dyrektywę 94/62/WE.

¹⁵ https://environment.ec.europa.eu/publications/simplification-administrative-burdens-environmentallegislation_en

na gruntowną rewizję przepisów także pod kątem dodania kategorii krajów o ryzyku nieznacznym oraz wprowadzała minimalne wymogi sprawozdawcze w całym łańcuchu dostaw dla objętych EUDR produktów.

- COREPER I 12 listopada 2025 r.

Polska wraz z większością państw członkowskich poparła odroczenie stosowania przepisów rozporządzenia EUDR. Wraz z piętnastoma innymi państwami członkowskimi Polska poparła wprowadzenie do rozporządzenia klauzuli rewizyjnej zaproponowanej przez Szwecję.

- COREPER I 19 i 21 listopada 2025 r.

Polska pozytywnie oceniła drugą kompromisową wersję zmiany rozporządzenia EUDR (15413/25), przedstawioną przez prezydencję duńską, a w szczególności utrzymaną propozycję przesunięcia o rok obowiązywania przepisów dla wszystkich podmiotów. Polska poparła zapisy dotyczące klauzuli przeglądowej, zobowiązujące Komisję do sporządzenia w terminie do 30 kwietnia 2026 r. raportu oceniającego funkcjonowanie EUDR w kontekście utrzymujących się barier i trudności, zwłaszcza dla mikro- i małych operatorów, któremu towarzyszyłyby propozycje legislacyjne wprowadzające dalsze niezbędne uproszczenia.

- COREPER I 3 grudnia 2025 r.

Polska opowiedziała się za akceptacją dodatkowych poprawek Parlamentu Europejskiego do zmiany rozporządzenia EUDR, w szczególności mających na celu wyjaśnienie niektórych kwestii (przepisów dotyczących geolokalizacji – motyw 8a) i sprzyjających poprawie komunikacji (utworzenie stałej grupy interesariuszy – art. 34 ust. 2a), jak również poprawki dotyczącej informowania Komisji przez właściwe organy o kwestiach problematycznych związanych z funkcjonowaniem systemu informacyjnego, przy czym powinien być uwzględniony okres karencji oraz zminimalizowane obciążenia (art. 37 ust.2a). Polska opowiedziała się ponadto za akceptacją poprawki Parlamentu Europejskiego dotyczącej zmiany w załączniku I rozporządzenia, tj. usunięcia określonych produktów papierniczych.

Szczegółowe rozwiązania w zakresie regulacji dotyczących wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) w sektorze transportu określone przepisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (dalej: „dyrektywa REDII”) uregulowane są w przepisach ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2025 r., poz. 901, z późn. zm.; dalej „ustawa o biokomponentach”). W szczególności powyższe dotyczy wdrożenia wymagań w zakresie obowiązków nałożonych przez Komisję Europejską na państwa członkowskie w sektorze transportu.

Warto zwrócić uwagę, iż strona Polska zgłaszała zastrzeżenia dotyczące zaproponowanego ostatecznie w nowelizacji ww. dyrektywy, tj. w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych (dalej: dyrektywa REDIII”), obowiązku zapewnienia co najmniej 29% udziału OZE w sektorze transportu oraz do realności wykonania tego celu w PL w perspektywie do 2030 roku.

Zastrzeżenia strony polskiej nie powstrzymały uchwalenia i wejścia w życie dyrektywy REDIII, z uwagi na brak poparcia dla nich większości państw członkowskich Unii Europejskiej.

Z uwagi na wejście w życie przepisów dyrektywy REDIII, Komisja Europejska prowadzi obecnie procedurę wyjaśniającą wobec wszystkich państw, które nie wykazały pełnej transpozycji dyrektywy REDIII.

Przyjęte regulacje dyrektywy REDIII wymagają prowadzenia intensywnego dialogu z Komisją Europejską w sprawie różnych aspektów technicznych i merytorycznych dotyczących jej wdrożenia oraz innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej w zakresie realności ich wykonania. W szczególności podnoszone są tematy:

- konieczności zmniejszenia ograniczeń wynikających z limitu dla możliwości wykorzystania na cele transportowe surowców spożywczych i paszowych;
- zapewnienia możliwości indywidualnego sposobu realizacji celów dyrektywy REDIII, w zgodzie z posiadanym potencjałem oraz krajowymi możliwościami;
- zwiększenia konsekwencji nadużyć oraz harmonizacji działań poszczególnych państw członkowskich w zakresie wykorzystania biomasy niespełniającej kryteriów zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem biomasy wprowadzanej na teren UE z obszaru krajów trzecich.

Poruszane aspekty dotyczą zapewnienia możliwości rzetelnej realizacji celów określonych dla państw członkowskich UE-27 oraz możliwości wykorzystania posiadanych zasobów w celu utrzymania konkurencyjności sektora transportu.

Według Ministra Klimatu i Środowiska ogromnym wyzwaniem pozostaje jednoczesne wdrożenie tak wielu zmian, niezbędnych do realizacji celów dyrektywy REDIII, w perspektywie kilku lat, w zakresie na przykład: zwiększenia udziału biokomponentów w paliwach i biopaliwach ciekłych, w tym tzw. biokomponentów zaawansowanych, zapewnienia wielkoskalowej produkcji i konsumpcji wodoru odnawialnego w transporcie czy też powszechnej elektryfikacji transportu na tak dużym rynku transportowym, jakim jest rynek krajowy. Potwierdzenie obaw wynikających ze skali wyzwań dyrektywy REDIII nie tylko dla Polski, ale również dla całej UE, stanowi m.in. wystąpienie z 14 lipca 2025 r. kierowane do Komisarza Unii Europejskiej ds. energii i mieszkalnictwa, p. Dana Jørgensena (Załącznik 1), które w szerokim zakresie wskazywało na potrzebę synchronizacji działań państw, wydłużenia okresu transpozycji oraz zapewnienia odpowiednich środków finansowych na przeprowadzenie transformacji.

Minister Energii wskazał, że w 2025 r. na szczeblu Unii Europejskiej, w ramach swoich działań podnoszone były kwestie sprawiedliwej transformacji oraz pragmatycznego podejścia do celów klimatycznych (w tym z wdrażaniem legislacji związanych z tzw. „Zielonym Ładem”), m.in. w ramach:

- Posiedzenia Rady UE ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (w formacie energii) 20 października 2025 r., wskazując podczas debaty, że najpilniejszym problemem wszystkich branż przemysłowych oraz gospodarki europejskiej jako całości są ceny energii. Należy zachować równowagę pomiędzy atrakcyjnością cenową transformacji energetycznej a budowaniem bezpieczeństwa i niezależności łańcuchów dostaw czystych technologii, w szczególności w obszarze OZE i komponentów strategicznych. Utrzymanie neutralności technologicznej, w tym otwartość na zróżnicowane ścieżki dekarbonizacji, pozostaje kluczowe dla zapewnienia elastyczności działań i zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE. Sektor technologii neutralnych emisyjnie stanowi szansę ekonomiczną UE i jest niezbędny do transformacji energetycznej. Polska również podkreśliła, że kluczowe jest dążenie do zachowania równowagi między ambitnymi celami klimatycznymi a zapewnieniem sprawiedliwej transformacji – zwłaszcza dla regionów w większym stopniu zależnych od paliw kopalnych;

- Posiedzenia Rady UE ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (w formacie energii) 15 grudnia 2025 r., podczas debaty nad bezpieczeństwem energetycznym Polska wskazała, że jeżeli Europa zamierza realnie budować potencjał obronny, to nie może jednocześnie oczekiwać od przemysłu obronnego pełnej dekarbonizacji i dążenia do neutralności klimatycznej w krótkiej perspektywie. W toku dyskusji podkreślono, że aby osiągnąć sukces – zarówno pod względem ambicji klimatycznych, jak i potrzeb obronnych – musimy zmierzyć się z tymi dylematami i nie unikać stawiania sobie zasadniczych pytań. W tym kontekście podkreślono, że Polska od dawna apeluje o przyznanie derogacji dla przemysłu obronnego od EU ETS, w tym np. wyłączenie całych powiązanych sektorów (np. stalowego, motoryzacyjnego lub części motoryzacji, sektora rafinacji ropy) z przynajmniej tych obowiązków, które uniemożliwiałyby dostarczanie produktów potrzebnych dla obronności oraz w czasie wojny;
- Ponadto podczas tego samego posiedzenia, w ramach debaty nad wdrażaniem wymogów importowych rozporządzenia (UE) 2024/1787 dotyczącego ograniczenia emisji metanu w sektorze energetycznym, strona PL podkreśliła, jak ważne jest pragmatyczne podejście do wdrażania Regulacji. Takie podejście powinno upraszczać procedury i jednocześnie chronić bezpieczeństwo energetyczne UE, w tym w zakresie importu energii od zaufanych partnerów. Warto również podkreślić, że w pierwszej połowie 2025 r., Polska sprawowała rotacyjną prezydencję w Radzie UE, przez co działania na szczeblu unijnym były przede wszystkim skupione na administracyjnych funkcjach.

Minister Infrastruktury wskazał, że od 2024 r. trwają prace nad wdrożeniem Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/362 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie zmiany dyrektyw 1999/62/WE, 1999/37/WE i (UE) 2019/520 w odniesieniu do pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy.

Wynikiem tego wdrożenia będzie zmiana struktury opłaty za przejazd drogami publicznymi dla pojazdów powyżej 3,5 tony. Opłata elektroniczna zostanie poszerzona o dwa dodatkowe komponenty - opłatę CO2 oraz opłatę związaną z zanieczyszczeniem powietrza.

Głównym celem regulacji jest pełniejsza realizacja zasady zanieczyszczający płaci, co ma zachęcić przedsiębiorców do stopniowej wymiany taboru pojazdów na bardziej ekologiczny, co z kolei przyczyni się do osiągnięcia celów Unii w zakresie klimatu i energii. Obecnie projekt nowelizacji ustawy o drogach publicznych jest przedmiotem analiz po uzgodnieniach międzyresortowych i konsultacjach publicznych.

Minister Infrastruktury w 2025 r. (oraz w innych okresach, a także w ramach pozostałych struktur UE) wielokrotnie przekazywał wkłady do stanowisk, materiałów merytorycznych bądź instrukcji (np. do kompasu konkurencyjności, *Clean Industrial State Aid Framework*, w ramach Grupy eksperckiej KE ds. zrównoważonego lotnictwa), w których wskazywał na występujące ryzyka dla branży lotniczej związane ze skumulowanym efektem regulacji przyjętych w ramach pakietu legislacyjnego Fit for 55. Każdorazowo zwracano uwagę na możliwość znacznego wzrostu cen biletów lotniczych, spadku konkurencyjności unijnych przewoźników, spowolnienie rozwoju branży lotniczej, negatywny wpływ na turystykę oraz ograniczenie mobilności europejskich społeczeństw. Wskazywano na konieczność wprowadzenia dodatkowych rozwiązań na poziomie unijnym umożliwiających zwiększenie produkcji zrównoważonych paliw lotniczych w celu obniżenia ich kilkukrotnie wyższej ceny względem konwencjonalnych paliw lotniczych. Minister Infrastruktury przekazywał stanowiska do Ministra Finansów i Gospodarki sprzeciwiające się wprowadzeniu minimalnego podatku akcyzowego na paliwa lotnicze w ramach rewizji dyrektywy ETD oraz stale zabiega o przeznaczenie części środków z systemu ETS na rzeczywistą dekarbonizację

sektora lotniczego. Należy zaznaczyć, że najistotniejszy okres na zgłaszanie zastrzeżeń do elementów Zielonego Ładu w obszarze lotnictwa oraz okres gdy zastrzeżenia te były zgłaszane, miał miejsce przed 2025 r. w trakcie negocjowania kształtu elementów pakietu legislacyjnego Fit for 55.

W ramach właściwości Ministra Infrastruktury, kwestia racjonalnego podejścia do ekologizacji polityki transportowej jest regularnie podnoszona w ramach różnych spotkań międzynarodowych. Minister Infrastruktury stoi na stanowisku, że transformacja ekologiczna transportu powinna być realizowana w sposób wyważony, z poszanowaniem zróżnicowanych uwarunkowań państw członkowskich, w oparciu o neutralność technologiczną oraz mechanizmy zachęt, przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności sektora i ochronie obywateli przed nadmiernymi kosztami. Minister Infrastruktury podkreśla, że działania UE ukierunkowane na realizację celów klimatycznych (takie jak podejmowane w ramach Europejskiego Zielonego Ładu) powinny opierać się przede wszystkim na systemie zachęt i wsparcia udzielanego państwom członkowskim, a nie odgórnie narzucanych obligatoryjnych celów wz. redukcji emisji.

Przykładem takiego podejścia był okres polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 r., z inicjatywy Ministra Infrastruktury do agendy posiedzenia Rady UE ds. Transportu w Luksemburgu wprowadzono temat wyzwań związanych z transformacją ekologiczną transportu. W nocie kierunkowej wskazano na potrzebę uwzględnienia konkurencyjności gospodarki UE oraz społecznych skutków rozszerzenia systemu EU ETS, podkreślając konieczność bardziej systemowego i wyważonego podejścia do tego procesu. Przebieg dyskusji potwierdził istnienie tradycyjnego podziału pomiędzy państwami członkowskimi UE wz. poglądów na poziom ambicji wysiłków dekarbonizacyjnych UE w obszarze transportu.

Należy podkreślić, że Europejski Zielony Ład stanowi kompleksową strategię Komisji Europejskiej, przyjętą w 2019 r., ukierunkowaną na transformację gospodarki Unii Europejskiej – w szczególności w sektorach takich jak: energetyka, budownictwo i transport – w kierunku ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz osiągnięcia celu neutralności klimatycznej (zerowych emisji netto) do 2050 r. Realizacja założeń Europejskiego Zielonego Ładu znajduje odzwierciedlenie w systemie regulacyjnym – zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i w przepisach krajowych.

Działania służące wdrażaniu tej strategii, w tym poszczególne projekty i inwestycje, mogą być finansowane ze środków publicznych oraz prywatnych – w zależności od charakteru danego przedsięwzięcia.

W ramach programu inwestycyjnego Port Polska, realizowanego przez Spółkę Centralny Port Komunikacyjny, ponoszone wydatki inwestycyjne dotyczą w szczególności prac przygotowawczych i projektowych w zakresie rozwiązań infrastrukturalnych oraz architektonicznych. Wydatki te są prowadzone z zachowaniem wymogów wynikających z obowiązujących przepisów prawa właściwych dla obszarów, w których Spółka CPK prowadzi działalność, w tym w szczególności w sektorach: budowlanym, transportu lotniczego, transportu kolejowego oraz drogowego.

Środki przeznaczone na realizację programu inwestycyjnego Port Polska stanowią obecnie środki publiczne, pochodzące ze źródeł krajowych oraz unijnych. Kwestią priorytetową jest przygotowanie i rozwój infrastruktury w sposób zapewniający jej zgodność z obowiązującymi regulacjami, w tym wymogami ukierunkowanymi na ograniczanie negatywnego oddziaływania na klimat i środowisko oraz uwzględniającymi uwarunkowania społeczne związane z realizacją przedsięwzięcia.

Takie podejście sprzyja odpowiedzialnemu zarządzaniu i wydatkowaniu środków publicznych. W rezultacie spełniania wymogów prawnych – w tym wynikających z regulacji

wdrażających założenia Europejskiego Zielonego Ładu – oczekuje się ograniczenia negatywnego wpływu budowy i funkcjonowania infrastruktury lotniskowej i kolejowej na środowisko oraz na okolicznych mieszkańców, a także ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Jednocześnie uwzględnianie tych wymagań już na etapie przygotowania inwestycji ogranicza ryzyko konieczności późniejszego dostosowywania infrastruktury do zmieniających się przepisów, preferencji użytkowników oraz fizycznych skutków zmian klimatu (m.in. niestabilności warunków pogodowych, silnych wiatrów, susz czy podtopień związanych z intensywnymi opadami). W konsekwencji realizacja obecnych wymogów regulacyjnych ogranicza ryzyko ponoszenia dodatkowych kosztów na etapie eksploatacji infrastruktury. W tym celu w zakresie przedsięwzięcia przewiduje się m.in. działania na rzecz zapewnienia wysokiej efektywności energetycznej budynków, rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz zapewnienia infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych. Ponadto już na etapie projektowania zakłada się przygotowanie infrastruktury umożliwiającej obsługę statków powietrznych wykorzystujących zrównoważone paliwa. Program inwestycyjny Port Polska obejmuje również działania ukierunkowane na ograniczenie ryzyka kosztowego związanego ze zmiennością cen energii elektrycznej – w szczególności poprzez dążenie do utrzymania odpowiedniego miksu energetycznego, rozwój własnych odnawialnych źródeł energii oraz zapewnienie wysokiej efektywności energetycznej obiektów objętych inwestycją. Należy również dodać, że wydatki ponoszone na kolej przekładają się na funkcjonowanie niskoemisyjnego transportu kolejowego.

Ad 6.

Minister Klimatu i Środowiska wskazał, że przy planowaniu zmian w zakresie legislacji krajowej, priorytetem są zawsze rozwiązania kosztowo efektywne, wykorzystanie posiadanego potencjału, poszanowanie zasad konkurencyjności, suwerenności gospodarczej kraju, a także podniesienia bezpieczeństwa energetycznego i paliwowego obywateli Polski.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stwierdza, że w rolnictwie Europejski Zielony Ład (EZŁ) oznacza wspieranie transformacji w kierunku produkcji zrównoważonej, która pozwoli nie tylko zachować w dobrym stanie zasoby naturalne (gleba, woda, bioróżnorodność), ale też złagodzić zmiany klimatyczne i zbudować odporność na skutki tych zmian (susze, powodzie).

Transformacja musi jednak odbywać się ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki rolnictwa oraz faktu, że jego zasadniczą rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego.

Założenia strategii EZŁ znalazły odzwierciedlenie w pierwszej kolejności w szeregu strategii sektorowych (np. strategii „Od pola do stołu” czy na rzecz bioróżnorodności), a następnie w licznych aktach prawnych regulujących różne obszary związane z produkcją rolną.

Jednym z takich obszarów są przepisy dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej (WPR), w ramach której istnieje szereg mechanizmów wsparcia praktyk rolniczych dedykowanych ochronie środowiska i klimatu, które tworzą tzw. zieloną architekturę WPR. Obejmuje ona: (i) normy i wymogi warunkowości, (ii) ekoschematy, (iii) interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne i ekologiczne w II filarze WPR oraz inwestycje środowiskowe, w tym zalesieniowe.

Wraz z gromadzeniem doświadczeń związanych z wdrażaniem Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) systematycznie realizowany jest

proces wprowadzania uproszczeń w przepisach dotyczących zielonej architektury WPR. Proces ten ma na celu racjonalizację wdrażania założeń EZŁ i zmniejszenie obciążeń administracyjnych ciążących na rolniku. Polska bierze aktywny udział w tym procesie inicjując i prowadząc negocjacje na poziomie europejskim. Efektem tych działań jest m.in. wprowadzenie zmian upraszczających te elementy EZŁ, które wpływały na decyzje produkcyjne rolników lub wymuszały ograniczenia w produkcji rolnej.

Pierwszy pakiet uproszczeń został przyjęty w maju 2024 r. i wprowadził zmiany w ramach warunkowości środowiskowej dotyczące m.in.: zniesienia obowiązkowego ugorowania 4% gruntów ornych (norma GAEC 8), wprowadzenia możliwości wyboru przez rolnika między dywersyfikacją a zmianowaniem (norma GAEC 7), ustanowienia nowego okresu utrzymania okrywy ochronnej gleby, tj. od dnia zbioru uprawy w plonie głównym do dnia 15 października danego roku (GAEC 6) oraz wyłączenia gospodarstw do 10 ha użytków rolnych z kontroli i sankcji w ramach warunkowości.

Drugi pakiet uproszczeń został ogłoszony w dniu 31 grudnia 2025 r. i wprowadza od kampanii 2026 r. szereg korzystnych rozwiązań i zmian, w tym dotyczących: (i) definicji TUZ, w zakresie możliwości wydłużenia z 5 do 7 lat okresu, po którym grunt orny, na którym corocznie deklarowana jest trawa lub inna zielna roślina pastewna, zostaje przekształcony w TUZ oraz zwiększenia z 5% do 10% poziomu, o jaki wskaźnik TUZ w danym roku może się różnić od wskaźnika referencyjnego, (ii) gospodarstw ekologicznych i w konwersji, poprzez uznanie gospodarstw ekologicznych oraz gospodarstw będących w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne za spełniające normy GAEC 1, 3, 4, 5, 6 i 7 na działkach prowadzonych w systemie rolnictwa ekologicznego, w tym w okresie konwersji, (iii) normy GAEC 7 poprzez zwolnienie z kontroli i kar w zakresie tej normy gospodarstw o powierzchni do 30 hektarów użytków rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności, (iv) małych gospodarstw poprzez wyłączenie rolników wnioskujących o wsparcie dla małych gospodarstw z systemu warunkowości środowiskowej, co oznacza brak kontroli i kar w tym zakresie, (v) wdrożenia nowej rolno-środowiskowo-klimatycznej interwencji Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych na gruntach użytkowanych rolniczo, w ramach której rolnicy będą mogli ubiegać się o wsparcie stanowiące rekompensatę związaną z obowiązkiem przestrzegania wymogów wynikających z normy GAEC 2.

Jednocześnie rozpoczęła się dyskusja nad przyszłym kształtem WPR. Komisja Europejska w swojej propozycji z lipca 2025 r. podkreśliła zasadniczą rolę WPR we wspieraniu i stabilizowaniu dochodów rolników oraz konieczność zapewnienia prostszej i bardziej ukierunkowanej polityki równoważącej relację między zachętami, a obowiązkowymi wymogami. W ramach nowej WPR zaproponowano także wprowadzenie dalszych uproszczeń dla beneficjentów, w tym m.in. w zakresie warunkowości środowiskowej.

Założenia EZŁ realizowane są w rolnictwie również poprzez akty prawne spoza WPR. Stanowisko Polski w odniesieniu do tych aktów pozostaje niezmiennie i stanowi, że przepisy środowiskowo-klimatyczne muszą brać pod uwagę specyfikę produkcji rolnej, być racjonalne i nie uderzać w konkurencyjność gospodarstw i ich możliwości produkcyjne.

Dzięki zaangażowaniu Polski na forum UE udało się znacznie złagodzić wymogi proponowane przez KE, a w niektórych przypadkach nawet doprowadzić do wycofania projektów legislacyjnych. Przykładami takich działań są:

- Rozporządzenie w sprawie wylesiania (EUDR)¹⁶, którego obowiązki zostały uproszczone, dzięki aktywnie zgłaszanym postulatami przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nowelizacja rozporządzenia wprowadziła szereg zmian dotyczących m.in. odroczenia stosowania przepisów, ograniczenia obowiązku gromadzenia i przechowywania numerów referencyjnych przez podmioty działające na dalszym etapie łańcucha dostaw oraz przez podmioty handlowe, uproszczenia obowiązków dla mikro i małych podmiotów z krajów niskiego ryzyka (np. Polski) oraz zobowiązanie Komisji Europejskiej do przeprowadzenia przeglądu rozporządzenia do 30 kwietnia 2026 r. celem dalszego uproszczenia jego przepisów.
- Projekt rozporządzenia w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, wobec którego Polska wyrażała stanowczy sprzeciw oraz zbudowała koalicję państw o podobnym podejściu do proponowanych przepisów. KE ostatecznie wycofała swój wniosek legislacyjny ze względu na brak możliwości wypracowania porozumienia w tym zakresie.
- Rozporządzenie w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych¹⁷, którego pierwotny projekt zawierał bardzo restrykcyjne przepisy względem rolnictwa dotyczące odbudowy ekosystemów rolniczych poprzez m.in. odtwarzanie osuszonych torfowisk, zwiększenie liczebności ptaków i motyli krajobrazu rolniczego oraz odsetka gruntów rolnych z elementami krajobrazu o wysokiej różnorodności. Przepisy tego rozporządzenia w zakresie ekosystemów rolnych zostały znacząco złagodzone (m.in. w wyniku uwag zgłaszanych przez PL), w tym dodano zapisy zapewniające dobrowolny charakter zobowiązań z zakresu nawodnień względem rolników. Obowiązki spoczywają na państwach członkowskich a nie na rolnikach.
- Nowelizacja dyrektywy o emisjach przemysłowych¹⁸. W trakcie negocjacji, dzięki m.in. stanowisku Polski, wbrew pierwotnym propozycjom KE nie doszło do włączenia w zakres dyrektywy sektora bydła oraz znaczącego zwiększenia liczby gospodarstw utrzymujących drób i świnie objętych wymogami dyrektywy. Ostatecznie przyjęty akt dodatkowo zawiera specjalne rozwiązania korzystne dla rolnictwa, np. wyłączenie gospodarstw prowadzących działalność w zakresie chowu prowadzonego w ramach systemów produkcji ekologicznej czy wydłużone okresy przejściowe na przystosowanie się do nowych regulacji.
- Niezależnie od powyższego należy wyjaśniać, że w obecnej chwili Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje nowych regulacji w zakresie emisji, czy to w odniesieniu do użytkowania gruntów czy produkcji zwierzęcej. Niemniej należy mieć na uwadze zmiany, jakie będą wprowadzane na poziomie UE w związku z uzgodnieniem pod koniec 2025 r. nowego, unijnego celu klimatycznego na 2040 r. Zgodnie z przyjętym porozumieniem, przed 2030 r. KE ma dokonać przeglądu obecnych ram legislacyjnych dotyczących polityki klimatycznej i zaproponować

¹⁶ Rozporządzenie (UE) 2023/1115 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku Unii i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 995/2010.

¹⁷ Rozporządzenie (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869.

¹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1785 z dnia 24 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) oraz dyrektywę Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów.

odpowiednie zmiany. Możliwe są zatem zmiany dotyczące rozporządzenia 2018/841 (LULUCF – dot. użytkowania i zmian użytkowania gruntów oraz leśnictwa), rozporządzenia 2018/842 (ESR – dot. redukcji emisji GHG z sektorów non-ETS, w tym m.in. z rolnictwa), a także inne zmiany służące wdrożeniu nowego celu klimatycznego.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

Załączniki

1. Wystąpienie z 14 lipca 2025 r. kierowane do Komisarza Unii Europejskiej ds. energii i mieszkalnictwa